

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi jutrnjega praznika izide prihodnji list v ponedeljek 4. februvarja 1884.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravištvu „Slov. Naroda“.

O ravnopravnosti slovenščine pri uradih.

I.

Ko je pred petimi leti po padcu ministerstva Auersperg-Lasserjevega prišla na krmilo sedanja vlada, katera je vzprejela kot jedno glavnih točk tudi dejansko izvršitev narodne ravnopravnosti v svoj program, veselili smo se tega posebno mi Slovenci, misleč, da se je sedaj pričela srečnejša doba za naš narod, tista doba, v katerej se bodo izpolnile prošnje besede prvega našega pesnika, genijalnega Preširna, da „vremena boda Kranjcem se zjasnile“. In res je o začetku marsikaj kazalo, da hoče vlada tudi nenemškimi narodnostim v Avstriji pravična biti, kajti Čehi so dobili že 1880. l. znano naredbo o rabi českega jezika v uradih, pozneje so si priborili še svoje narodno vseučilišče, več českich srednjih učilnic itd. Tudi Poljaki so marsikaj dosegli in celo za nas Slovence je padlo nekaj drobtin z vladne mize. Zatorej so pa tudi naši poslanci sedanjo vlado podpirali v vseh vprašanjih.

To je bilo o začetku; a če prav so bile naše pridobitve le siromaške, upali smo vedno, da bode vlada s časom že še kaj več storila za naš narod, da ima resno voljo, slovenščini vsaj v uradih dati tiste pravice, katere jej pristojne po zakonu in po dejanski potrebi. V tem upanju so nas potrdili ukazi justičnega ministra dr. Pražaka o rabi slovenščine pri sodiščih in državnih pravdnistihih, a v zadnjem časi nam je bilo to upanje popolnem podrt. Ne le, da se sodišča za omenjene ukaze večinoma čisto nič ne zmenijo, ter jim ali pravno veljavo odrekajo ali pa na tak način, kakor je bil v 20. št. letošnjega „Slovenskega Naroda“ popisan, njih izvršitev zavirajo; zdaj se je pridružila sodiščem še c. kr. deželna vlada v Ljubljani v tem, da slovenske vloge v nemškem jeziku rešuje.

Ali nemška rešitev slovenske vloge Ljubljanskega mestnega zbora sama ob sebi se nam ne zdi še tako velik greh, kajti če prav je bil mestni zbor ukrenil, da ima njegov poslovni jezik biti slovenski, vendar bi bilo možno, dotični nemški odlok glede na to, da se je okolo 5000 Ljubljanskih stanovnikov o zadnjem preštevanju ljudstva vpisalo za Nemce, in da so vsi mestni odborniki kakor tudi magistratni uradniki nemškega jezika zmožni, ako ne opravičiti, vsaj kolikor toliko zagovarjati. Neutemeljeno, ničevno in nepremišljeno zagovarjanje omenjenega odloka v uradnem listu z neznanjem slovenščine pak nas je jako nemilo dirnolo in nam vzelo vso vero v izpolnitev vladnih obetanj glede izvršitve narodne ravnopravnosti.

Z neznanjem slovenščine zagovarjal in opravičeval je c. kr. namestnik v Gradci nezakonito stopanje političnih uradnikov v znanej trtno ušnej aferi; z neznanjem slovenščine se izgovarjajo uradniki pri sodiščih, da jim ni treba izpolnovati justičnega ministerstva ukazov, tikajočih se naše narodne ravnopravnosti, in z neznanjem slovenščine ugovarja „officiosus“ v uradnih novinah „Laibacher Zeitung“ nepostavno rešitev slovenske vloge z odlokom v nemškem jeziku pri deželni vladi za Kranjsko. Z neznanjem slovenščine izgovarjali se bodo v bodoče vsi leni uradniki, katerim slovenščina kot uradni jezik nekoliko več truda napravlja, kakor nemščina, in vsi tisti uradniki, katerim je narodna ravnopravnost Slovencev trn v peti; s kratka: resnično ali izmišljeno

neznanje slovenščine spravilo bode vse tiste ukaze raznih ministerstev, v kojih se zahteva slovensko uradovanje le „nach Thunlichkeit“, ad absurdum. In vendar bi človek mislil, da uradnikov, slovenščini ne večjih na Kranjskem in po slovenskih ali mešanih okrajih drugih dežel ni, niti jih biti ne sme, kajti že več ko trideset let razpisuje se vsaka uradniška služba v le teh okrajih s pristavkom, da morajo prosilci dokazati znanje obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi, in da neznanje jezika nekaterih uradnikov ne sme biti na potu izvršitvi narodne ravnopravnosti. Ako to pomislimo in se oziramo za kakih 22. leti nazaj, in da nobena dosedanja vlada ni še imela niti resne volje, naše zahteve glede jezikove ravnopravnosti dejanski izvršiti.

V dokaz tej trditvi je znana naredba justičnega ministra v 15. marcija 1862. l. št. 865, in pa še odločnejša naredba finančnega ministerstva z 12. marcija 1862. l., št. 12854—746. Ker je poslednji ukaz jako važen ravno sedaj, in ker, kolikor je nam znano, dosedaj še v nobenih slovenskih novinah ni bil natisnen, objavljamo ga tu od besede do besede v nemškem originalu. Slove pa tako:

Zahl 406 — praes. Es hat sich der Fall ergeben, dass eine in slovenischer Sprache zur Gebührenbemessung überreichte Rechtsurkunde von dem betreffenden Steueramte mittelst Bescheides in deutscher Sprache zurückgewiesen wurde, weil das Amt noch keine Weisung erhalten habe, Urkunden, welche in slovenischer Sprache verfasst sind, zur Amtshandlung zu übernehmen.

Durch diesen Vorgang erscheint das im Staatsgrundgesetze aufgenommene Prinzip der (Gleichberechtigung der *) Nationalitäten sowol dem Wesen als der Form nach verletzt.

Gemäss hohen Finanzministerial-Erlasses vom 12. März 1862, Z. 12854—746 wird demnach bedeutet, dass in allen Bezirken mit rein slavischer oder gemischter Bevölkerung nicht nur alle Eingaben in den Landessprachen unweigerlich zu übernehmen, sondern auch den Parteien die Erledigung in jener Sprache hinauszugeben ist, in welcher die Eingabe überreicht wurde. Unkenntniss der der Landessprache Seitens der Beamten

*) Besedi: „Gleichberechtigung“ der sta menda vsled tiskovne bibe izostali.

LISTEK.

O slovenskej stenografiji.

(Spisal Bezenšek.)

(Dalje.)

Bilo bi nekaj drugega, ako bi bil jaz napravil svojo posebno stenografično sistemo, kakor jo je morda g. Zupan. Svojo robo braniti je dolžnost, in celo povzdigovati in hvaliti jo je dovoljeno; no še-le potem, ko se je pokazala mej svet, da se vidi, kakšna je, in s kakim uspehom se ž njo stenografuje. A spraviti se na drugo poskušeno in znano sistemo, brez da ima te lastnosti njegova, to je tako, kakor da bi hotel poprej drugo ugonobiti, da bi potem sobstvena niknola. To je zopet poseben „manever“.

In naposled recimo, da bi bila Zupanova sistema res bolja od Gabelsbergerjeve za slovenski jezik, to pak ne bi bilo svetovati, da bi postopali Slovenci v tem oziru separatistično. Trebalo bi take sisteme, katere bi se mogli poprijeti tudi drugi Slovani, a v to svrbo bi moral izumitelj dobro pozna-

vati vse slovanske jezike. A zopet ne vem, da-li neso to iluzije, ker Slovani se niti v običnem pismu ne moremo zjediniti, kako bi bilo tek gledé stenografije, katera bi nikla iz jednega malega slovanskega plemena. Mislite li, da bodo oni večji od nas manjih posneli stenografijo, ko niti mi manji od večjih nečemo vzeti običnega pisma, kar bi sicer ne delalo tolikih težav. Pa imamo tudi dokazov in ponesrečenih poskusov à la Zupan v nekaterih slovanskih plemenih. N. pr. za ruski jezik ustrojil je stenografijo mej drugimi nekoji Ivanin, od podobnih pobud, kakor g. Zupan; a dozda se ni mogla razširiti niti mej Rusi, kamo-li mej drugimi Slovani. Isto tako se je bila vzbudila želja okoli leta 1860 mej Čehi: napraviti si svojo sistemo, ker oni so — kakor znano — večji, jačji in energičnejši protivniki tujim posebnim nemškimi proizvodom, nego mi Slovenci, a ostalo je v tem oziru samo pri nekem „ponesrečenem poskusu“; in ob enem so uvideli Čehi, da jim od te strani nobena nevarnost za njih narodnost ne preti, ser se poprijeli Gabelsbergerjeve sisteme.

In tako se šire na Ruskem, Ceskem, Poljskem in pri jažnih Slovanih prevodi ali priredbe Gabels-

bergerjeve sisteme po raznih prelagateljih in po njej se stenografuje z večjo povoljnostjo, nego si morebiti misli gosp. Zupan, v deželnih odnosno državnih zborovih: v Pragi in v Zagrebu, v Lvovu in Ljubljani, v Belemgradu in Zadru, v Sofiji in Plovdivu (v poslednjem celo bolgarski, grški in — turški). Izobrazuje se tudi po istih priredbah nad 1000 učencev vsako leto, — vsaj par stotin jih imam vselej jaz na svojej duši. No, naj še ne izreče g. Zupan svoj „anathema“ nad menoj, ker ako on izdade sistemo, ki bo odgovarjala njegovemu idealu o stenografiji, tedaj bom jaz prvi, ki bom postal njegov apostelj, čeravno me pahnejo iz one „galerije“, v katero je g. Zupan osvedočen, da ne pride človek, „če bi izumel še tako dobro slovensko ali sploh slovansko stenografijo“. To osvedočenje dobil je menda g. Zupan iz svoje poskušnje.

Zato je tudi g. Zupan malko zloben na mene in pravi, da sem prišel v to galerijo zaradi tega, ker „delam propagando, za nemsko stenografijo, za urivanje nemških proizvodov v slovenski jezik, za služim torej gotovo to čast od nemške strani“.

(Dalje prih.)

darf die Durchführung dieser, insbesondere in Steuersachen schon von Staatsklugheit gebotenen Massregeln durchaus nicht hindern und wird daher nöthigenfalls durch Versetzungen von Amtswegen die Vorsorge getroffen werden, dass bei Aemtern in den oben bezeichneten Bezirken wenigstens Einer der Oberbeamten auch der nichtdeutschen Landessprache in Wort und Schrift kundig sei.

Graz, am 15. März 1862.

Vom Präsidium der k. k. Finanz-Landes-Direktion.

Ta ukaz je natisnen v uradnem listu (priloga k finančnega ministerstva ukaznemu listu) bivše finančne deželne direkcije v Gradcu s 23. marca 1862. l., št. 15 na 57. strani. Ker je uradni okoliš imenovanega finančnega oblastva obsejal tačas vse slovenske dežele, namreč vse Štajersko, Koroško, Kranjsko in Primorje z Istro vred, in ker priobčeni ukaz finančnega ministerstva do sedaj še nikjer ni bil preklican, tedaj je še zmirom veljaven za vse imenovane dežele, oziroma slovenske ali mešane okraje teh dežel. Kljub temu pak imamo na Kranjskem še sedaj davčne urade, pri katerih ni niti eden uradnik pismene slovenščine zmožen in kjer se brez izimka vse le nemški uraduje. Kake razmere so v tem oziru na Štajerskem, in v Primorji, o tem niti ne govorimo.

Iz ukaza pak je razvidno dvoje: prvič, da je bila vlada pred dvaindvajsetimi leti v narodnem oziru nam Slovencem vsaj v teoriji mnogo bolj pravična, kakor sedanja, ker je izdala brez budihih naporov naših tedanjih poslancev tako odločen ukaz, kakoršnega pozneje nobena vlada več, ter je tako rekoč obsodila sedanje ničevno izgovarjanje z neznanjem slovenščine z izrekom „da neznanje nemškega deželnega jezika na strani uradnikov ne sme zavirati izvršitve narodne ravnopravnosti“; in drugič, da se nam Slovencem ni nadejati, da nam bode katera koli vlada v narodnem oziru tudi dejanski pravična prej, nego se izda izvršilni zakon k glasovitemu členu XIX. bodi si po državnem ali po deželnih zborih ali da se vsaj jezikovna naredba za Češko raztegne tudi na Slovenske dežele.

Zatorej se obračamo na svoje državne poslance s prošnjo, da z vso odločnostjo zahtevajo od vlade, da čem preje tudi za slovenske dežele izda jednako naredbo, kakršno je izdala pred štirimi leti za Češko, in katera bi se morala razglasiti ali v državnem zakoniku ali pa v deželnih zakonikih za dotične dežele, kajti tako razglašene ministerske naredbe imajo moč zakonov, katere jim niti najvišje sodišče odrekati ne more. Prilika jednakemu zahtevanju ponudila se jim bode v kratkem pri budgetnej debati.

Šuzelka Dunajskim politikom.

(Konec.)

Dunajčanje, aristokratje in meščani, so vsi za-verovani v Pariz, in ker je Pariz zbral celo Francosko okrog sebe in jo tako nase priklenil, hočejo ga Dunajski centralisti posnemati tudi v tem. A kako je Pariz centralizoval Francosko? Ker je bil soglasno za glavo države spoznan in je po tem tudi v resnici zmirom ravnal. V Parizu bila je Francoska in svetovna omika doma; Dunaj pa nasebno se ni nikdar popel do splošnega kulturnega pomena. Pariz se je kot srce Francoske v nemal za čast in slavo vsega naroda; Dunaj pa je državo avstrijsko le zadrževal in jej sploh odrekal vsakatero svetovno ulogo. Pariz se je boril za svobodo, a skušal je ni priboriti le zá-se, za to ali ono stranko, nego za vse Francoze, za celo državo; Dunaj se je res tudi jedenkrat postavil v prvo vrsto v boji za svobodo, zoper absolutizem, a Dunaj je pridobljeno svobodo porabil in cenil le zá-se in za svoje prijatelje Madjare, mimo tega ko je zlasti za vlade nemško-liberalne stranke v jednomer Slovanom kratil jednako-pravno svobodo in tako teptal svoje lastne sodržavljane z brezobzirnim, svetovno glasovitim terorizmom.

Da zlasti zadnje čase na Dunaj prihaja še dalje manj tujcev, gostov, da je bila svetovna razstava na Dunaji jako slabo obiskana in je vsled tega prebivalstvo prevarjeno od nemško-liberalnih obetov trpelo ogromno škodo, kakor tudi razstavin budget, tej tudi od liberalni strani pripoznane in obžalovane istini, je razloga iskati le v nemško-liberalnej politiki, ki neprenehoma žali domatine in inostrance, ter jih tako straši pred narodno ošabnim terorističnim Dunajem. Nemško razopisje na Dunaji je vzgajilo poulično pobalinstvo, ki ob vsakej priliki, celó

v gledališčih napada in zasramuje sosedne in Avstiji prijazne rodove, zlasti slovansko narodnost, in ker takim surovostim nemško-liberalno zaslepljeni Dunajčanje celo pritrjujejo, onda je pač umevno, da Slovanov ne veseli, na Dunaji za dragi denar izpostavljati se sovražnostim in zaničevanju. A tudi „nemške brate“ je sram, hoditi na Dunaj, kjer se tolikanj kričanja „o zatiranem nemštvu“ rodi in v svet pošilja, za kar se pa drugega uzroka ne vé, kakor to, da sedanja vlada kaže dobro misel, pravico naravno in ustavno odkazovati tudi Nenemcem v Avstriji. O teh domišljevanih mukah se „nemški bratje“ prepričajo na prvi pogled in sram jih je, da Dunajski kolovodje nemški živelj tako v nič devajo, ker nemška narodnost morala bi imeti v sebi jako malo življenja, ako jo že jednakoopravno delovanje drugih narodnosti žuga ugonobiti.

Dunajskega naroda politiki bi imeli svojo nalogo izpolnjevati z uzvišenega stališča in njihovo obzorje bi moralo objemati vso državo. Lahko bili bi prepričani, da delajo za celoto, ako gledajo, vsaki del storiti srečen in zadovoljen. V pravej domovinskeji ljubezni se bi imeli tudi po tem prepričanju ravnati.

To v kratkih potezah našim čitateljem podano globoko razmišljanje zaključuje rezki in odlični pisatelj s temi-le besedami:

„Konečno mi um in srce velevala še naslednjo opomnjo. Dunaj je osobito tudi za tega delj glava države, ker v njem prebiva car, nam vsem jeden; zatorej bi imeli politično delavni meščanje Dunajski hoditi za le-tem carjem, ki je državi glava prava, ki je živa državna misel in v čegar prsih bije veliko srce za vse narode v jednakeji ljubezni.“ —

Govor poslanca dra. Grega v jezikovnej debati.

„Jaz začnem svoj govor s srčno željo, da bi se predlog Wurmbrandov v svojem prvem delu uresničil. Jaz se nečem spuščati v preiskave o kompetenci legislativnih faktorjev pri tej postavi. Jaz sem avtonomist in se strinjam z vsem, kar se je v tem oziru včeraj od te strani navajalo. Jaz hočem konstatovati, da se potreba jezikovnega zakona že dolgo občuti v českem narodu, in da je že sploh znano, da je že 1871. l. česki deželni zbor skušal skleniti tako postavbo, a ta poskus podrla je ustavoverna stranka. Pa nikdo ne more oporekati, da je česki deželni zbor takrat to skušal izvesti, kar zahteva v prvem delu Wurmbrandov predlog. Ustavoverna stranka dolga leta svojega vladanja nikdar ni na to mislila. da bi oživela §. 19. Lahko je razumeti, da stranka, ki je na krmilu, po svoje razlaga §. 19; tem bolj so pa nenemške narodnosti takrat čutile potrebo pravičnega jezikovnega zakona. Se ve, da ni lahko ustvariti jezikovni zakon, ki bi vsem ustrezal. Vender sem preverjen, da so možje, ki bi bili poklicani ustvariti tak zakon, možje, kateri bi morali biti navdihnjeni z višjo pravico, katera ne pozna druge mere, nego parolo jednake pravice, možje, ki bi imeli najresnejšo voljo, narediti mir mej prepirajočimi se narodnostmi v državi, pred vsem pa odpraviti pego narodnostnega napuha in prevzetnosti; možje, ki so prosti predsodkov, da so v Avstriji narodje, ki so odločeni za gospodstvo, in narodje, ki so odločeni za robstvo. Stati morajo na stališči, katero je označil nedavno dr. Russ pred svojimi volilci v Teschenu: „Opustite vse primere z drugimi narodi, katere izvirajo iz kulturnega razvoja ali kulturne zgodovine; da, postavite jih na jednako stopinjo, kakor vaš nemški narod, imejte vse avstrijske narode za brate.“ To, gospoda moja, je pravo avstrijsko stališče, in nič drugega ne treba da je mir mej avstrijskimi narodi, nego da se gospodje na onej strani ravnajo po teh lepih besedah, a jih ne rabijo samo za lepe govore.“

„Jaz tudi vem, da ni lahko, da bi čisto strankarska vlada zgotovila dober jezikoven zakon. Strankarska vlada je preveč zavisna od strankarskih uplivov, in jaz moram tu odkrito in naravnost izreči, da se mi je čudno zdelo, da stranka, ki je pri vsakej priliki očitala tej vladi, da Nenemce Nemcem na škodo protežira, da strankarsko postopa z narodnostmi, sili to isto vlado, da bi izdelala jezikoven zakon. (Veselo na desnici.) Priznavam, da bi jaz s svojega narodnega stališča toliko v mojeji narodnej stvari jej ne zaupal. (Prav dobro! na desnici.) Pa vi imate prav, da stavite tako zaupanje v sedanjo vlado. Kajti iz dolge vrste ministerstev s 1861. leta je še javaljne bilo katero, ki bi bilo toliko sto-

rilo za nemški jezik in narodnost. Jaz bodem vam to dokazal. Mislite si kolikor moč nemško vlado, makari pod predsedstvom šulvereina, na primer gospoda viteza Schönererja — bolj nemške vlade si ne moremo misliti — ali mislite, da bi bil pod tako vlado mož, ki je leta in leta stal na čelu narodnega gibanja, izustil besede: „Vsak omikanec mora znati nemški?“ Ali vi mislite, da bi pod tako nemško vlado poslanci česke narodnosti bili glasovali za §. 17 šolske novele (Dobro! na desnici), kateri daje nemščini v meščanskih šolah prednost pred drugim deželnim jezikom? Ali mislite, da bi se pod tako vlado bila izdala znana naredba o izpiti na českem vseučilišči? Ako hočete imeti še kak izgled, vzemite v roke kateri koli naš bankovec in videli boste, da je vlada odpravila z njega vse druge jezike razen nemščine in magjarščine — kar je zasluga finančnega ministra Szlavyja.

Nemški profesorji so zavrnil nek dopis českich kolegov, ker neso znali jezika, v katerem je bil pisan. Ministerstvo je odločilo na pritožbo českich profesorjev, da imajo slednji sicer pravico pošiljati česke dopise na svoje nemške kolege, a da se imajo pošiljati na namestništvo, da jih prestavi. Ali ni to priznanje prednosti nemškemu jeziku na Českem samem? Jaz sem to le navedel, da ovržem očitanja, s katerimi se je včeraj in danes obsipala vlada, da je zožila krog nemščini, ko ga je v resnici le še razširila. Poslanec Tomašćuk je omenil, da so se ob svojem času po Českem razširjevale ruske slov-nice. To se je godilo pod vlado vaše stranke in je bilo posledica pritiska, katerega je takrat občutil česki narod. Če so te slov-nice zdaj izginile izmej českega naroda, je to zasluga sedanje vlade. (Kazoč na ministersko klop.) Gospod ministerski predsednik se mi je prijazno nasmehljaj, pa moji narodnostni nazori so tako različni od onih njega ekscelence, da nemam nič upanja, biti kedaj vzprejet mej politične zvezde njegove stranke. (Glasna veselost.) A črna nevaležnost od leve je to, da že davno ni vzprejela gospoda ministerskega predsednika mej svoje narodne svetnike. (Velika veselost.) Jaz bi jako želel, da bi se naredil pravičen jezikovni zakon, a protestovati moram, da bi se kateri jezik proglasil državnim. Če bi prvi del Wurmbrandovega predloga zadovoljil avstrijske narodnosti, bi drugi del dosegel ravno nasprotno. Jaz priznavam, da so državni faktorji, ki se morajo mej soboj razumeti in obtevat, a iz tega še nikakor ne sledi, da bi država morala govoriti jeden sam jezik. Država, mišljena kot osoba, bode tem manj nema, čim več jezikov bode govorila. Jaz priznavam, da je to večkrat pripravno, da se v nekaterih sferah državnega življenja poslovanje jako olajša, če se je treba posluževati le jednega jezika, in je ta nemški. Kar namerava v tem oziru Wurmbrandov predlog, to tudi obstoji, ker se je v praktičnem življenji po zakonu potrebnosti razvilo. In to, kar je ustvarila potreba, ima več moči življenja nego ono, kar ustvariyo zakoni. Jaz sem gledal po motivih, zaradi katerih se usiljuje Wurmbrandov predlog. Če grof Wurmbrand pravi, da njegova stranka želi močno Avstrijo, tedaj tudi ta stran zbornice goji isto željo. In če se sklicuje na zgodovinski nastoj in razvoj Avstrije, tedaj uči vsaka učna knjiga zgodovinska, kako je nastala Avstrija. Raha zveza dežel se je s pragmatično sankcijo najbolj utrdila, s pragmatično sankcijo, katero priznavajo druge države za temeljni zakon naše države, in katero je cesar sam vzel v oktoberski diplom. Če predlagatelj želi, da se ohrani Avstrija po teh starih pojmi, tedaj mu bode pritrjevala baš ta stran zbornice. (Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 1. februvarja.

Včeraj se je v **državnem zboru** začela debata o Herbstovem predlogu in bode najbrž že danes končana. Poročevalec večine odsekov, ki priporoča, da se predlog zavrže je dr. Trojan, namesto Havelke, ki je zbolel, v imenu odsekov manjšine pa poroča Scharschmied. Dvojiti ni, da bode ta predlog zavržen, ker bode proti njemu glasovala poleg desnice tudi večina Coroninjevega kluba. Proti bode glasoval tudi Lienbacher, kakor se da posneti iz raznih njegovih izjav pred jezikovno debato, da je on zastran jezikovne naredbe za Češko in Moravsko, še vedno istega mnenja, kakor je bil takrat, ko jo je zagovarjal v državnem zboru.

Budgetni odsek se je predvčeraj posvetoval o potrebšinah za šolstvo. Pri točki, da naj se dovoli

Dalje v prilogi.

15.000 gld. za povzdigo nemškega ljudskega šolstva na južnem Tirolskem vnela se je majhna debata. Poslanec Hippoliti je omenjal, da je do poslednjega časa uradni jezik na južnem Tirolskem bil laški, a zdaj se je pa pri finančnih uradih nastavilo mnogo Nemcev. Za laške otroke, ki obiskujejo nemško šolo v Trientu se boji, da ne bi preveč zaostali v maternem jeziku, in ob enem ne naučili se nemščine. In nad polovico otrok na tej šoli je laškega rodu. Govornik pravi, da ne misli staviti nobenega predloga, a boče samo opozarjati vlado, da bi to utegnili motiti dobre razmere v deželi. Ugovarjata mu Heilsberg in Russ z znanimi nemškimi frazami, da so se nemški uradniki zato nastavili, da je občevanje s centralnimi uradi lažje, ter da se ni bati, da bi se otroci v šoli germanizovali, ker se že doma dokaj utrdijo v maternščini. Iz povedanega se razvida, da Taaffejeva vlada povsod uriva nemščino, da je razloček mej njo in prejšnjimi vladami le ta, da so prejšnje vlade bolj javno in odkritosrčno pomenčevale, ta pa bolj na skrivnem in bolj zvito, kar utegne biti še nevarnejše, ako ne bomo opasni.

„N. L.“ sklepajo iz glasovanja o jezikovnem vprašanju, da desnica nema več večine v državnem zboru, če bi vlada ne glasovala za njo in ne pripeljala njej udanih glasov. Vlada je pa pokazala, da po njenih mislih v jezikovnem vprašanju nema niti desnica, niti levica kaj govoriti, da je to le stvar ekskutivne. To je nov dokaz, da se avtokratično načelo utrjuje, veljava parlamenta pa pada. Grof Taaffe premagal je obe stranki. Desnica že dobro čuti pomen takega vladnega postopanja, zlasti slovanski poslanci niso zadovoljni s takim položajem, da so tako zavisni od vladne milosti. Sicer so pa „N. L.“ s stalšča narodnostnega zadovoljni z rezultatom glasovanja. Ko bi se pa bil vsprejel Groholškega predlog, bilo bi to neko priznanje, da je nemščina vsaj v nekaterih ozirih državni jezik. — V včerajšnjem listu pa piše omenjeni list, da je to glasovanje pokazalo odvisnost desnice od vlade. Zato zahtevajo politični interesi, da se zbornica takoj razpusti, ko dovoli budget, ker ta parlament ne more več izvršiti druge naloge, kakor prijenjaviti vladi. To prihaja od tod, da nemški klerikalci vse zavirajo, kar bi koristilo Čehom ali Poljakom, in so sploh vedno nezanesljivejši, ker na nje pritiskajo bližajoče se volitve. Zato se v tem državnem zboru ne more nič doseči za sporazumljenje narodnosti, kakor tudi v političnem oziru ne. Zato misli omenjeni list, da je državni zbor odločil pri glasovanju o jezikovnem vprašanju svoj razpust.

N. L. so izvedeli, da **Dalmatinci** ne mislijo več dolgo čakati, da se odloči vlada o njih zahtevah. Če Taaffe ne ustreže njih željam kmalu po jezikovnej debati, stopili bodo iz desnice in glasovali proti vsem vladnim predlogom. Dalmatinski poslanci so se že naveličali hoditi v Beč samo vlado podpirati. Ob enem mi zvemo iz Dalmacije, da je več hrvatskih uradnikov bilo prestavljenih, ker neso hoteli podpirati Ivanovičeve germanizatorske politike.

Vnanje države.

Črnogorsko-turška komisija za urejenje meje pretrgala je svoje delovanje v albanskih gorah, radi vremenskih zavir in prične zopet svoje delovanje pomladi.

Dne 6. t. m. bodo volitve za **srbsko** skupščino. Po izpadu volitev volilnih mož bode težko rezultat ravno ugoden za vlado. Saj še Belgradski dopisnik Pol. Corr., ki je že viden vse v Srbiji videti v lepšji luči, misli, da bode izmed 133 poslancev, ki se imajo na novo voliti, najbrž 35 pripadalo jih k naprednjaški, 30—35 liberalnih Rističevej stranki, drugih 60 skupščinarjev pa ne bo pripadalo k nobeni stranki. Ker so pa poslednji najbrž radikalci, ali vsaj z njimi blizu jednakega mišljenja, bo sicer vlada, ker po ustavi kralj imenuje četrtino skupščinarjev, imela večina, pa bode vendar to pokazalo, da dežela za Krističevo ministertvo ne mara, če bode samo 35 njenih priveržencev izvoljenih.

Iz Carigrada se javlja, da je armenski patrijarh poslal **turškej** vladi pismo, v katerem armenski cerkveni svet zahteva, da turška vlada varuje privilegije, ki so bile dane armenski cerkvi, in izraža upanje, da bode uslišala otomanska vlada to prošnjo armenske občine, katera jej je hvaležna za ohranjenje jezika, vere in narodnosti.

Dopisi.

Iz Laškega trga 31. januarja. [Izvirni dop.] Dobivši testament g. Antona Žuže v roke, vam morem natančneje poročati o njegovej poslednji volji in tako popraviti, kar sem ondan napak poučen, o njej objavil.

G. Ant. Žuža volil je farnej cerkvi v Laškem trgu 300 gld., ubožnej ustanovi te fare 200 gld., farnej cerkvi v Žavcu 500 gld., tržnej bolnišnici v Žavcu 200 gld., ubožim v Slov. Bistrici, Studenicah in Poličanah po 20 gld., Slov. Matici v Ljubljani 100 gld. Čitalnicama v Celji ter Mozirji po 100 gld. Šolskim sestram na slov. ljudske šoli v Celji 200 gld. Služabniki njegovi imajo dobiti celoletno plačo.

Nekaterim svojim sorodnikom legiral je posamične stvari, kakor uro, ter nekaj srebrnine. Tako

šatulo s srebrnim jedilnim orodjem za 12 oseb ter uro z verižico g. Jan. Žuži škof. sekretarju v Mariboru s prošnjo, v testamentu 350 gld. za dijaško ustanovo zapustiti.

Univerzalnega dediča postavil je g. A. Žuža, kakor sem že poročal, dijaško ustanovo za gimnazijalce. Jedna štipendija naj se s 300 gld. in če mogoče dve druge in če bi ne bilo toliko obresti, jedna druga z 200 gld. napravi. Kompetentni za te so v prvi vrsti potomci bratov njegovih in sestre, potem sinovi tržanov iz Žavca ter Laškega trga, potem iz fare Žavske in potem iz dekanata Laškega. Že prvošolcem se lahko štipendije oddajo in jih uživatelji uživati smejo tudi na univerzi — ali teologiji, ter še jedno leto po dovršenih študijah.

O oddanji štipendij želi testator to le: ker želim, da se le taka učeča mladež s temi štipendijami podpira, da iz nje pošteni katoličani ter avstrijski patrijoti prihajajo, terjam, da se štipendije le takim kompetentom oddajajo, ki so talentirani, ter slovenskih starišev otroci, ter se o njih upati sme, da se ne bodo izneverili svojemu slovenskemu narodu. Uživatelji štipendij so dolžni v gimnaziji slovenske ure pohojevati. Ako bi tak štipendist podružil se kakemu neavstrijskemu društvu, ali se izneveril narodu, zgubi štipendij. Sodbo o tem ima začasni župnik v Žalcu, ta je tudi kolator štipendij.

Slednjič izreče mož voljo, da ima, ako bi se ta dijaška ustanova ne potrdila, vse premoženje, koje bi drugače tej ustanovi šlo, za narodne svrhe porabiti in sicer za kapitalno ulogo za „Narodni Dom“ v Ljubljani polovica, druge polovice obresti se imajo pa „Slovenski Matici“, ter šolskim sestram v Celji, dokler — slovenska šola tam obstoji, podati.

Tako je ta samec-patrijot razpolagal s svojim premoženjem. Ako bi mož ne bil predober v življenji, bil bi zapustil veliko premoženje. Kljuba temu ga je le nekaj. Ako se vinograd v Ptujskih goricah (Stadtberg) dobro proda, in to je upati kljuba trsnej uši, ker ima prelepo lego, prostorna poslopja za viležaturo ter gojzd, potem je dijaška ustanova na dobrem. Vsakako pa se bo za vinograd dobilo 5000 gld., na toliko ga cenijo izvedenci, neoziraje se na druge koristi nego na vinski pridelek. Drugega premoženja pa bode menda tudi toliko, — dolgovi ni — tako se bode želja moževa, koristiti kolikor toliko, kakor velikan-dobrotnik Slovenstvu Knaflj, narodu, katerega je toliko ljubil, izpolnila. Slavna c. kr. namestnija v Gradci oziroma c. kr. finančna prokuratura, ki ima štipendijsko ustanovo formalno ustvarjati, se lepo prosi, da se toplo reči poprime, akoravno gre za ubogo slovensko paro; ubogemu dijaku glad in mraz hudo dč, bodi si potem Neme: ali Slovan. G. dru. Saitzu, c. kr. finančnemu prokuratorju, naj bode to detce iz njegovih hribov prav toplo priporočeno, naj on v ozir jemlje, da je škoda, ako toliko talentiran Sloven zaradi materialne reve ne more naprej, ali da mora, poplaševši se više, zgodoma pod zemljo, ker je reva v mladih letih stradal, ter mu je zima pretresavala ude! — Zato je tudi dobro, da vsi, ki kaj premoženja tega tikajočih se stvari vedo, ali izvedo, c. kr. finančnej prokuraturi v Gradci objavijo.

Kakor se tukaj govori, odnesli so ljudje, ki mislijo, da ni greh, ako se duhovnu kaj ukrade, več rečij. Mož je tudi marsikomu posodil kako svoto in jo morebiti pozabil zapisati, naj bo vsak tak poštenjak!

Domače stvari.

— (Ranjki g. knezoškof dr. Pogačar) je v svoji oporoki volil za cerkev na Sori 500 gl., za cerkev na Bohinski Bistrici 200 gld., za mestne revne 200 gld., stolnici za obletnico 1000 gld., Brezniški cerkvi za večno mašo 200 gld., družbi sv. Vincencija 100 gld., družbi gospej sv. Vincencija 100 gld., deški sirotišnici (Marianum) 400 gld., dekliški sirotišnici (Lichtenturn) 400 gld., katoliškemu rokodelskemu društvu 100 gld., duhovnem podpor-nemu društvu 200 gld. Zadnji svoj podpis je ranjki knezoškof dr. Pogačar napravil na listino, ki se je uložila v jabelko na zvonik cerkve Jezusovega srca v Ljubljani. Podpisal je bolnik sede v postelji.

— (Slovensko gledališče.) V nedeljo 3. t. m. predstavlja se „Zapravljivec“. Kdor se spominja izvrstnih predstav te vseskozi izborne igre v prejšnjih, našej dramatični ugodnejših letih, bode hvalo vedel vrlemu dramatičnemu društvu, da je „Zapravljivca“ zopet, gotovo z velikim trudom, spr-

vilo na oder. Priporočamo prav toplo p. n. občinstvu, da se mnogobrojno udeleži te predstave, kajti ne more se dostikrat poudarjati, kolika je potreba podpirati naše diletante v njih veleležavnem podjetji. Ker je, kakor rečeno, igra sama ob sebi posebne vrednosti, nadajamo, se da bode v nedeljo gledališče razprodano.

— (Tretji dnevnik.) Našej Laibacherici porodi se v kratkem bratec. S 15. dnem t. m. začne izhajati vsak dan slovenska izdaja našega uradnega lista. Naslov novemu dnevniku bode „Ljubljanski list“, urednik pa profesor Fr. Šuklje, ki v ta namen dobi primerno dolg odpust. Oblika novemu dnevniku bode nekoliko manj obširna, nego ona Laibaherice, naročnina pa jako nizka, da se nad tega lista duševnem očetu spolnijo besede znanega officiosusa, ki je nedavno neopravičeno očital „Abonnementfängerei“.

— („Ljudski Glas“ na bobnu.) Dne 30. januarja zarubile so se lastninske pravice „Ljudskega Glasu“ po g. Semenu. K tej rubežni pozvala sta se prisežena cenitelja g. tiskar Anton Klein in knjigar S. Till. Lastnik, izdajatelj in urednik „Ljudskega Glasu“ g. Ferko Suhadobnik pokazati je moral na zahtevo c. kr. sodnijskega sluge knjigo naročnikov, iz katere se je razvidelo, da ima „Ljudski Glas“ vpisanih kakih 400 naročnikov. Koliko je plačanih, koliko pa „gratis“ le z upanjem na boljše čase in naklonjenost posiljenih naročnikov ni bilo razvidno. Cenila sta cenitelja lastninske pravice „Ljudskega Glasu“ na 300 gld. Rubitelj pa ne bode iz tega titala dobil, niti početnega groša.

— („Ljubljanskega Zvona“ št. 2), ki je danes izšla v „Narodnej Tiskarni“ prinaša jedno balado Stritarjevo; po jedno pesen A. Funtkovo in L. Pesjakove; nadaljevanje dr. Tavčarjevega romana „Mrtva srca“ in noveleto „Giàcomo“, spisal A. A. P.; dve zgodovinski razpravi (o Mariji Antoinetti, spisal Fr. Šuklje, in o Trubarji, spisal A. Fekonja); S. Rutarjevo krajepisno črtico o „Bolški soteski“; dr. Celestinovo razpravo „o ženskem vprašanju“, životopis I. S. Turgéneva, katerega je spisal K. Štrekelj; narodno droptino o „Vedomci“, zapisal D. M. Obalovič in bajko „Barabaš“, spisal J. Trdina; g. dr. Jos. Vošnjak priobčuje jako interesantne črtice o dr. Št. Kočevarji in Mih. Hermanu. V literarnem delu poroča g. D. Fajgelj o muzikalijah Glasbene Matice, K. Štrekelj o novih hipotezah o glagolici in cirilici in F. V. o Marnovem „Jezikičniku“. Zanimivo sestavljeni „Slovenski glasnik“ pripoveduje o slovenskej, srbskej in ruskej književnosti in o jugoslovenskej akademiji. Vsebinska temu zvezku je tedaj posebno raznovrstna in zanimiva! „Ljubljanski Zvon“ stoji za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 30 kr.

— („Slovensko društvo“) namerava letos zborovati v Kozijanskem, Brežiškem, Slov. Bistriškem in Šent Lenartskem okraji. Konečni glavni zbor pa bode jeseni v Mariboru.

— (Jeden, ki se slovenskih novcev brani.) K c. kr. beležniku Fr. Rodeškemu na Ptuiji prišla je pretekli teden stranka proseč, naj se jej napravi kupna pogodba, a v slovenskem jeziku. G. beležnik Rodešek, ki se ni porodil tam gori kje v Tevtaburškem gozdu, bil je vsled te prošnje nemalo razjarjen, začel je kričati in rekel je baje mej drugim, da se dá raje odreti na méh, nego bi slovenski pisal. Stranka ni mogla inace, nego ostaviti pisarno Rodeškovo in poiskati si drugo, kjer so njenej pravičnej želji radovoljno ustregli. In tako postopa mož, ki si je vse svojo ogromno premoženje pridobil skoro izključno z barantijo in razkosovanjem kmetskih posestev, iz kmet-skih žuljev in iz kmetske nevednosti, tako dela c. kr. notar, ki bi slovensščine moral biti večč.

— („Slobodi“) se poroča z Dunaja, da cesarjevič Rudolf namerava kupiti veliko posestvo v najbližjej okolici Zagreba.

— (Ples veteranov.) Udje prostovoljne kolone za prenašanje ranjencev št. XVI. društva „rudečega križa“ in odbor občnega pod Najvišj m protektoratom Njegovega c. in kr. apostolskega Veličanstva cesarja Franja Josipa I. stoječega vete-tanskega društva priredijo plesovno veselico v nedeljo 3. februvarja t. l. v „steklenem salonu“ kazine ob 8. uri zvečer. Čisti dohodek je namenjen društveni blagajnici za bolne. — Privoščimo vrlim veteranom, da bi mnogo stržli za blagi namen.

— (Moža si je kupila za 600 goldinarjev) neka črnolasa in črnooka deva na Slovenskem, pa ne Slovenka, in sicer kupila si je bledolasega, rudečoličnega in vitkoraslega Merkurjevega učenca. Štirikrat v dolgih štirih letih bi že morala biti poroka, kajti brepenenje bilo je veliko; a mati, huda mati bledolasega in rudečoličnega Merkurjevega služnika branila je z vso odločnostjo zakon s črnooko črnolaso in možitve željno gospodini. Slučaj pomagal je belemu možu in črni devi do cilja. Slednja podedovala je nedavno nekaj stotakov in trdo srce hude tašče omajalo in omehčalo se je čudovito, ko so jej za zaljubljenega bledolasega sinčka položili šest podob z napisi po 100 gld. v naročje. Stvar je bila takoj v redu, oklic, poroka in vse. Pojdeti li proti jugu, ali pa na sever po poper, nam ni znano. Nekje na Slovenskem pa pravijo v obče: „Moža si je z dedščino kupila za 600 gld. Je-li bil toliko vreden?“

— (Krasti) je hotel včeraj znani tat in vlačugar Josef Kociš v stanovanju gospoda profesorja I. Marna na Stolnem trgu. Kociš se je splazil v hišo še predno so bile hišne duri zaprte in se je skril na mostovži. Proti 11. uri po noči profesor Marn prišel iz svojega stanovanja, zapazi lopova, se hitro vrne v stanovanje in zapre ter skozi okno pokliče policijo, katera je hitro došla in tatu prijela.

— (Teško ranjen) je bil včeraj po noči ob 10. uri na Bregu na ogalu Cojzove hiše užitniški paznik Janez Žvab od mesarskega hlapca Sikoli. Zabol ga je v hrbet in v roko. Ranjenca odnesli so v bolnico.

— (Cerkveno pesmarico) izdaje gospod Gregor Tribnik. Sedaj se tiska I. del pod naslovom: „Cerkveni orglavec na deželi“.

— („Obad“), humoristični list, ki bi imel izhajati v Zadru, je ustavljen, ker urednik g. Špiro Vujatović še ni 24 let star.

— (Tabak) sejati in pridelovati dovoljeno je letos nad tridesetimi občinami v Dalmaciji.

— (Vabilo k besedi s plesno zabavo) katero priredi slovenska Čitalnica v Gorici dne 2. februarja t. l. Pričetek ob 7^{1/2} uri zvečer. a) Beseda. Spored: 1. „Ouverture po slovanskih napetih“, vglasbil A. Titl; svira vojaška godba. 2. „Na boj“, zložil B. Trnovce, uglasbil A. Hajdrih; poje moški zbor. 3. „Spomin na Ems“, vglasbil C. Umlauf; igra na citre. 4. „Kislica sladka“, zložil Ratko Brus, vglasbil A. Leban; poje mešani zbor. 5. „Slovo od lastovke“, zložil V. Orožen, vglasbil A. Hajdrih; četverošpev. 6. „Pizzicato Polka“, vglasbila Joh. in Jos. Strauss; svira vojaška godba. 7. „Krojač in čevljar“, šaljiv dvospev. 8. „Petelinčkova ženitev“, narodna, vgl. sbil A. Hajdrih; zbor z dvospevom: poje moški zbor. b) Plesna zabava. c) Mej počitkom tombola. Pri besedi in mej plesom svira godba pešpolka št. 62.

— (Popravek.) Včerajšnje tiskovno hibo „Glantscher“ treba čitati „Glanthaler Demokratenverein“.

Telegram „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 1. februarja. Herbstov predlog se je s 175 proti 171 glasovi zavrnil. Vtorek je prvo branje vladne predloge o izjemnih naredbah.

Denašnja številka „Slovenskega Naroda“ ima prilogo o gosp. lekarja G. Piccoli-jevi esenci za želodec, na katero se opozoruje. (82)

(Bittnerjev koniferni sprit.) Wiener Medicinische Presse piše: Koniferni sprit, katerega nareja lekar Julij Bittner v Reichenu v Spodnji Avstriji, je najboljši smrečin ekstrakt, ki po sobi razpršen razširja zdravilni duh po jelovem gozdu. Čisti zrak v sobah ozovanega kisleca, in se vsled svojih balzamičnih sestavin z uspehom rabi proti težkemu dihanju in boleznim živcev. (Kje se dobiva, pove denašnji inserat.) (792)

Št. 7. (Nepar.) Deželno gledališče v Ljubljani. Dram. pr. 282.

V nedeljo 3. februarja 1884.

ZAPRAVLJIVEC.

Čarobni igrokaz v 3. dejanjih. Spisal Ferd. Raimund, poslovenil Josip Ogrinec. Godba C. Kreutzerjeva.

Pri tej predstavi sodeluje s posebne prijaznosti oddelek gg. pevcev slavnega pevskega zbora „Narodne Čitalnice Ljubljanske“.

Ustopenina navadna.

Kasa se odpre ob 1^{1/2} 7. uri. — Začetek ob 7. uri.

Darila za „Narodni Dom“.

Prenesek	1118 gld. 41 kr.
Ravnika Franjo v Ljubljani	5 „ — „
Ljubljanska gospica	1 „ — „
Ivan Dolinar v Trstu nabral v veseli družbi na zelenem hribu	5 „ 50 „
Skupilo za proroške lističe na Silvestrov večer v Ljubljanskej Čitalnici	— „ 90 „
Najden	1 „ — „
Vesela družba v Ruprechtovi gostilni na Krškem	9 „ — „
Prva polovica ustavnega doneska banke „Slavije“	500 „ — „
Janko Schweiger v Črnomlju kot blagajnik Črnomeljskega pododbora nabral	37 „ 80 „
Živnostenska banka po naročilu Bebohra v Chicagu	10 „ — „
Zastopniki banke „Slavije“:	
Ivan Nastran v Radomlju	1 gld. 05 kr.
Ivan Grabec v Stebru	— „ 55 „
M. pl. Sušković v Št. Ilji	1 „ — „
Luka Košmelj v Zelenikih	— „ 37 „
Mat. Hudovernik na Vidmu	— „ 44 „
Fran Kogej v Posojini	1 „ 80 „
And. Razlag v Brežicah	1 „ 37 „
Fran Kovač v Ložu	3 „ 67 „
Ant. Marinič v Podravljah	— „ 48 „
Fran Mali v Zatičini	— „ 44 „
Valentin Kofol v Kanalu	— „ 19 „
Vkupe	11 „ 36 „
Toman upok. učitelj v Gorici 1 kr. na dan — za pol leta	1 „ 80 „
Zastopniki banke „Slavije“:	
Fran Prislav v Porizlah	1 gld. 71 kr.
Anton Uršič v Št. Vidu	— „ 34 „
Avst. Sušnik v Škofji Loki	1 „ 32 „
Vkupe	3 „ 37 „
Jazbec v Zagrebu	1 „ — „
Lapajne F. v Idriji	1 „ — „
Miroslav Prelec, zastopnik banke „Slavije“ v Komnu	1 „ 90 „
Ivan Šega, zastopnik banke „Slavije“ v Sodražici	1 „ 50 „
Franjo Penko, zastopnik banke „Slavije“ v Novem Mestu	— „ 49 „
Vkupe	11711 gld 03 kr.

Tuji:

dne 31. januarja.

Pri **Slonu**: Baron Gois iz Gradca. — Cornano iz Trsta. — Weiner z Dunaja. — Majer iz Gorice. — Kastl iz Plzna. Pri **Malič**: Baroninja Gerlach z Dunaja. — Kotler iz Švice. Pri **avstrijskem cesarji**: Faulin iz Ljubljane. — Kristinus z Dunaja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
31. jan.	7. jutraj	742.95 mm.	+ 3.0° C	sl. jz.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	742.14 mm.	+ 7.2° C	sl. jz.	jas.	
	9. zvečer	741.50 mm.	+ 5.4° C	sl. jz.	obl.	snega.

Srednja temperatura + 5.2°, za 6.3° nad normalom.

Dunajska borza

dne 1. februarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79 gld. 95 kr.
Srebrna renta	80 „ 35 „
Zlata renta	100 „ 45 „
5% marena renta	94 „ 85 „
Akcije narodne banke	848 „ — „
Kreditne akcije	309 „ 90 „
London	121 „ 15 „
Srebro	— „ — „
Napol.	9 „ 61 „
C. kr. cekini	5 „ 70 „
Nemške marke	9 „ 30 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 123 „ 25 „
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 171 „ 75 „
4% avst. zlata renta davka prosta	100 „ 45 „
Ogrska zlata renta 6%	121 „ 70 „
„ „ papirna renta 5%	89 „ 85 „
„ „ „ 5%	87 „ 55 „
5% stajerske zemljiš. od. ez. obliq.	104 „ — „
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 115 „ 75 „
Zemlj. ob. avst. 4 1/2% zlati zast. listi	120 „ 50 „
Prior. obliq. Elizabetine zapad. železnice	105 „ 90 „
Prior. obliq. Ferdinandove sev. železnice	105 „ — „
Kreditne srečke	100 gld. 173 „ 50 „
Rudolfove srečke	10 „ 20 „
Akcije anglo-avst. banke	120 „ 115 „
Tramway-društ. velj.	170 gld. a. v. 226 „ 50 „

Zahvala.

Vsem prijateljem in znancem izrekamo najtoplejšo zahvalo za izkazano nam sočutje o priliki prežalostne izgube in za prelepe vence, položene na rakev predragega visokega ranjencega.

(83) Rodbina Pogačar.

Slika pesnika S. Gregorčiča

dobiva se na fin in močen papir tiskana v „Narodnej tiskarni“. — Cena 20 kr., po pošti 25 kr.

J. Giontini v Ljubljani

(81)

priporoča za to plesno sezono jako priljubljene plesove:
Milica polka 40 kr.
Jour-fix koračnica 40 „
Jurkovičeva veteranska koračnica 55 „
Vrtinica, mazurka 50 „
Za salonsko godbo se posebno priporočajo:
Parma: Pesni veseo, potpourri gld. 90 kr.
Fajgelj: Luna sije, transkripcija 60 „
Foerster: Po jezeru bliz Triglava 20 „

Št. 1327.

(70)

Ustanova za vojaške sirote.

Ljubljanski magistrat ima za 1884. leto podeliti ustanovo umrlega podpolkovnika Josipa Fühni-a za vojaške sirote v znesku 37 gld. 80 kr.

Pravico do te ustanove imajo revni otroci vojaškega rodu, naj bodo zakonski ali pa nezakonski. Prosilci naj svoje prošnje s posebnimi spricvali uložijo do konca februarja 1884 pri podpisaneu magistratu.

Mestni magistrat v Ljubljani,

v 23. dan januarja 1884.

Za župana: Perona.

Umetne

(32—7)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradeckjevega mostu, I. nadstropje.

Takoj delujoče.

Uspeh zajamčen.

Neizogibljivo!

Denar dobi vsaki takoj povrnen, pri katerem ostane moj sigurno delujoči

ROBORANTUM

(brado ustvarjajoče sredstvo)

brez uspeha. Ravno tako sigurno pri plesah, izpalih in osivelih lasih. Uspeh po večkratnem močnem utrenji zajamčen. Pošilja v steklenicah po 1 gld. 50 kr. in v steklenicah za poskus po 1 gld.

J. Grolich v Brnu.

V Ljubljani se dobiva pri g. Eduardu Mahr-u; v Trstu lekar Pavel Rocca; v Gorici lekar C. Cristofolletti; v Reki lekar C. Šilhavy; v Celju A. Krisper; v Mariboru J. Martinz.

Ni sleparija!

(696—12)

V nobeni bolniški in otroški sobi

naj bi ne manjkalo

Bittner-jev „Coniferen-Sprit“

kateri je destilovan iz mladih smrekovih igel in ima v sebi uspešno tvarino čisto koncentrovano. Razpršen podeli v zraku v sobi prijeten, oživljaljoč, izvrsten duh po gozdu in ga navdaja z eterično-oljnatimi in balzamično-smolnatimi tvarinami, katere pridejo na ta ne in neposredno v dihalna organe in razvijajo ondu svoj priznani krepilni učinek. Ta „Coniferen-Sprit“ posebno rabi: kašlju, pokasljevanju, bronhijalnemu kataru, bolečinam v prsih, slabim prsim, naduhi, emfizemu, bljavanju krvi, tuberkulozi, kronični hripavosti, katarom grla in živčnim bolestim.

Podoba steklenice Bittner-jevega „Coniferen-Sprita“ z razpršilnim aparatom.

Močno ozonujoča lastnost Bittner-jevega „Coniferen-Sprita“ ga dela najboljega za vse bolniške sobe, ker se v zrak vedno čisti in zdravi vzdržuje, posebno pa pri vročici, davici, malariji, polnih boleznih, kakor: kozah, škrlatici in pri vseh epidemičnih boleznih. Ako se utira, ali pa poklada, daje „Coniferen-Sprit“ izvrstno oživljaljoče, bladeče sredstvo pri tiganji, protinu, slabosti, boleznih na živcih in zobeh.

Bittner-jev „Coniferen-Sprit“ se dobiva jedino le pri

Jul. Bittner-ji, lekarnarji v Rihnovem, Spodnje Avstrijsko, in pa

v Ljubljani v lekarni Jul. pl. Trnkoczy-ja.

Cena steklenici 80 kr.; 6 steklenic 4 gld.; razpršilni stroj 1 gld. 80 kr. (792—2)

Jedino pristen Patentiran razpršilni stroj ima ulito firmo: „Bittner, Reichenu, N.-Oe.“

Za dacarja

isše službe mož, kateri je že veliko let služboval v tej stroki in samostojno vodil oddelek. Ponudbe se prosijo pod: Jos. Sader v St. Vidu pri Zatičini. (79-1)

Pivovarna bratov Kosler-jev.

Izvrstno

marčno pivo

v zabojih po 25 in 50 steklenic

se dobiva iz (83-51)

ALOJZIJ MAYER-jeve

zaloge piva v steklenicah v Ljubljani.

Prodajalnica

z vso opravo, v zvezi z gostilno, trafikno in mesnico, (za katero se ima dovoljenje), ležeča tik farnе cerkve na okrajni cesti, daje v najem **Franciška Hostnik**, posestnica pri **Sv. Križu** poleg **Tarna** pri **Litiji**. Najem znaša na leto 300 gld. — Zraven hiše je mali vrt, ako bi pa dotičnika veselilo, dobi lahko tudi nekaj zemljišča. (77-1)

Prevažanje ljudi in blaga v

A M E R I K O

najbolje in najceneje pri (238-23)

ARNOLD-u REIF-u, Wien, I., Kolowratring, Pastalozigasse 1.

VIZITNICE

priporoča

„NARODNA TISKARNA“ v Ljubljani.

Vsak dan

sveže predpustne krofe.

J. Förderl-ova pekarija sladčic

v Lingerjevih ulicah. (29-4)

V **Logatec** oddaje se o **Sv. Jurji 1884** pri združenju treh cest, blizu železnice ležeča, za gostilnico posebno pripravna, prostorna

hiša s stajo in vrtom vred v najem. (71-2)

Natančneje se izve pri **Mulley-ji na Vrhniki**.

Za predpustno saisono

priporočam svojo bogato zalogo **cvetlic, nevestinih vencev in pajčolanov, entré-zavratnikov, vetrnjač, čipk in trakov** vsake vrste, nadalje **svitlobarvastih atlasov, brocatov, satina, tarlatana, crepelisa, indijskega batista in bobineta.**

Na novo upeljano:

glacé-rokovice najboljše kakovosti vseh vrst in barv, na izbero za gospode in gospé.

Z velespoštovanjem (53-3)

J. S. BENEDIKT.

Rezilne stroje za škopo in klajo,

rezaajoče v vsaki poljubni dolgoti, v 24 raznih velikostih, izdelujejo kot posebnost izvrstne kakovosti in rabnosti ter razpošiljajo točno z Dunaja

PH. MAYFARTH & Co., izdelovalci strojev,

WIEN, II., Praterstresse 78.

Iščejo se izvedeni, zanesljivi agenti. — Prekupcem se dovoljuje visok rabat. — Ilustrovani ceniki gratis in franko. (771-9)

Berolin. ● **IVAN HOFF, c. kr. dvorni fabrikant sladnih preparatov na Dunaji.** ● St. Peterburg.

Ivana Hoffa

Zdravilno pivo iz sladnega izlečka.

Proti običnemu oslabljenju, bolečinam v prsih in želodcu, sušici, redkej krvi in nerednim opravilom spodnjetelesnih organov, izkušeno krepilo za okrevajoče po vsakej bolezni. Cena steklenice 56 kr.

Zasluzni diplom mejnarodne zdravstvene razstave v Londonu 1881. leta za medicinske tvarine in aparate v pospeševanje zdravlja.

Podpisi:

Nj. veličastvo kraljica Viktorija angleška. — Nj. kr. visokost vojvoda Edinburški. — Spencer, predsednik razstave. — John Eric Erichsen, načelnik odbora. — Mark. H. Judge, tajnik.

Ivan Hoffov

Koncentrirani sladni izleček.

Za bolne na prsih in plućah, zastarel kašelj, katere, bolezni v grlu. — Sigurnega uspeha in zelo prijetno za uživati. — V flaconih po 1 gld. 12 kr. in po 70 kr.

Ivana Hoffa

Bonboni iz sladnega izlečka za prsi.

Proti kašlju, hripavosti, zasliženju nepresegljivo. Zaradi mnogoterih posnemanj naj se pazi na višnjeve ovitek in varstveno znamko pristnih sladnih bonbonov (slika izumitelja). V višnjevih zavitkih po 60, 30, 15 in 10 kr.

Sladna čokolada.

Jako redilna in krepilna za osebe slabotnega telesa in živcev. Zelo okusna in posebno priporočati, kjer je zauživanje kave ker vzbujajoče zabranjeno. Zavoj 1/4 kg. po 1.80 gld., 90 in 60 kr.; zavoj 1/2 kg. 2.40 gld., 160 gld. in 1 gld.

Proti kašlju, hripavosti, bolečinam v prsih in želodcu, oslabljenju, sušici, slabej prebavljivosti, najuspešnejše krepilno sredstvo za okrevajoče po vsakej bolezni.

58 krat odlikovano. Ustanovljeno 1847.

Izumitelju in jedinemu izdelovalatelju pristnih preparatov iz sladnega izlečka, gospodu

IVANU HOFF-u, c. kr. dvornemu založniku, c. kr. svétniku,

dvornemu založniku skoro vseh evropskih suverénov, **Dunaj I., Tovarniška zaloga: Graben, Bräunerstrasse 2., tovarna: Graben-hof, Bräunerstrasse 2.**

Priznavanja in naročila visocih in najvišjih oseb leta 1882.: Cesarski visokosti nadvojvoda Karol Ljudovik, nadvojvoda Friedrich, kr. visokost princ Wales-ki, princeza de Ligne, vojvodinja Oldenburška, princeza Reuss, gč. pl. Ferenczy, čitateljica Nj. veličanstva naše presvetle cesarice, angleška bonne (varuhinja) Nj. cesarske visokosti princeze Marije Valerije, obitelj Metternich, Clam-Gallas, Karacsanyi, Batthyanyi, Rommer, nj. vzviš. fem. Filipovič, grof Wurmbrand itd. itd. — Priporočano po zdravniških prvkih, profesorjih dr. Bamberger, Schrötter, Schnitzler, Granichstatten in mnogo drugih Dunajskih.

Pet najnovejših poročil in zahval za ozdravljenje meseca septembra 1883. z Dunaja in z dežele.

Stotisočeri, ki so že nad vsem obupali, bili so rešeni po Ivan Hoffovih sladnih preparatih (zdravilno pivo iz sladnega izlečka), da so zadobili nazaj ljubo zdravje ter se ga še zdaj veselé. (Samolastno izrečene besede ozdravljenih.)

Vaše blagorodje!

Celo leto sem trpel na mučnem **želodčnem kataru** in **kašlju**; zaman so bili vsi leki, dokler nisem rabil Vaših izvrstnih Ivan Hoffovih sladnih preparatov. Čez nekaj mesecev izostane kašelj, tek se vrne, in moje zdravje je bilo po Vašem Ivan Hoffovem zdravilnem pivu iz sladnih izlečkov popolnem popravljeno. Vzprijemite mojo iskreno zahvalo. Ob enem priložim zahvalo v ogerskem jeziku, razglasite jo po širnem svetu.

Mezőkovachaza.

Dr. Alojzij Nagy, župnik.

Vaše visokorodje!

Prosim Vas, da mi takoj kakor hitro možno pošljete 13 steklenic Vašega Ivan Hoffovega zdravilnega piva iz sladnih izlečkov in dva zavoja sladnih bonbonov po poštne povzetji. Z veseljem konstatujem, da Vaše fabrikate prav rad rabim, ter da mi ugajajo in koristijo. Z visokim spoštovanjem

St. Andrej pri Beljaku, 5. septembra 1883.

M. pl. Peichl, vodjeva soproga.

Zdravniško priznanje.

Častno mi je Vam naznanjati, da so se Ivan Hoffovi sladni preparati doslej pri vseh mojih bolnikih, kateri so že dolgo trpeli na težkem sopenji, slabem teku in prebavljenji, prav dobro obnesli; zatorej Vas vnovič prosim, da pošljete s poštne povzetjem in naslovom: „G. Ivanu Guschallu v Brnu“ 28 steklenic zdravilnega piva iz sladnih izlečkov in 3 zavoje sladnih bonbonov.

Grottava, 9. septembra 1883.

Dr. Josip Fröde, prakt. zdravnik.

SVARILO.

Zahtevajo naj se samo prvi pristni Ivan Hoffovi sladni preparati z varstveno znamko, katera je po c. kr. trgovinskem sodišči na Avstrijskem in Ogorskem registrirana (slika izumiteljeva). Nepristnim izdelkom drugih nedostaje zdravilnih sokov zelišč in pravilno izdelovanje Ivan Hoffovih sladnih preparatov ter po izjavah zdravnikov mogó celo škodljivo uplivati na zdravje.

Prvi, pristni, slizo razsnujoči Ivan Hoffovi sladni bonboni za prsi zaviti so v višnjeve papir. Naj se izrečno le taki zahtevajo.

Ivan Hoffovi bonboni iz sladnega izlečka v višnjevih zavojih po 60, 30, 15 in 10 kr.

Glavno zalogo v Ljubljani ima: **Peter Lassnigg, trgovec s špecerijami.**

Nadalje imajo zaloge: V **Reki**: Nic. Pacačič, droguist; v **Gorici**: G. Christoflett.; v **Mariboru**: F. P. Holasek, na glavnem trgu; v **Ptuj**: J. Kašmir, lekarnar; v **Celji**: J. Kupferschmidt, lekarnar; v **Kranju**: Fran Dolence, trgovec.

Paris. | London. | Budimpešta. | Građec. | Hamburg. | Frankobrod na M. | New-York.

Vsi čiharni Ivan Hoffovi sladni preparati so bili 58 krat po cesarjih in kraljih odlikovani.

Ustanovljeno leta 1847.

Kovaški pomočnik,

ki je dobro izurjen v podkovstvu, dobi službo in v tej zadevi natančnejša pojasnila pri

J. Zavrtniku,
v Dol. Logatci.

(67—3)

Za gospodičine!

Uradnik in obrtnik v Trstu, ki je mnogostransko izobražen, srednje starosti, plemenitega značaja in prejetne vnanjosti ter ima dobre letne dohodke in je bil huzarski vodja, želi oženiti se z bogato gospodičino ali do 35 let staro vdovo. Pisma se prosijo do 15. februvarja 1884 z naslovom: „Beatus 38“ na administracijo „Triester Zeitung“-e v Trstu. (78)

Javno naznanilo vsem prebivalcem Avstrije in Ogerske.

Vsled velikanskega pokupovanja od strani p. n. občinstva v prej v listih objavljenej razprodaji velike zaloge blaga iz zapuščine 121 let obstoječe velike kupčijske hiše Janeza Karola Kunza & Schmidta, se je ta zaloge že za dve tretjini zmanjšala in dediči so sklenili v poslednji seji, da se bode razprodajanje še nahajajočega se blaga **samo tri tedne** še nadaljevalo. Kdor hoče kupiti lepo in izvrstno blago skoraj **zastonj**, naj v svojo lastno korist hiti z naročitvijo.

Da ni treba razdirati stavka, so se pustile prejšnje številke kosov. (51—3)

Na prodaj je še sledeče blago:

- 4500 ženskih srajc iz najfinejšega angleškega chiffona s pristnimi švicarskimi vezenimi ustavki, prava umetna vezena, — po 1 gld. 50 kr.; dvanajstotica za 16 gld. 50 kr.
- 1500 ženskih ponočnih srajc jednake baže, zelo dolge in po vsej dolgoti s švicarskimi vezenimi ustavki, jako elegantno opravljene, krasota za vsako damo, — po 1 gld. 50 kr.; dvanajstotica za 16 gld. 50 kr.
- Taiste iz teškega barhanta po 1 gld. 60 kr.
- 5600 ženskih spodnjih kril iz najfinejšega sivga platna s pristnimi švicarskimi svilnatimi obšivki okrašena, — po 1 gld. 40 kr.; dvanajstotica za 15 gld. 50 kr.
- Taiste iz rudečega cretona po 1 gld. 50 kr.; dvanajstotica za 16 gld. 50 kr.
- 1500 ženskih klobučine po 1 gld. 75 kr. Taiste iz najfinejšega in najtežjega sukna, z najfinejšo pisano volno vezena, na okolu plisirana, z volanti in zobci, — po 2 gld. 50 kr.
- 250 dvanajstotice ženskih hlač iz najfinejšega barhanta, bogato okrašene, z roboi, po 1 gld. 50 kr.; dvanajstotica 14 gld.
- 3500 možkih srajc iz najfinejšega angleškega chiffona, četvernat opraje gladko ali vezeno, vsakešne ovratne širjave, — po 1 gld. 25 kr.; dvanajstotica za 16 gld. 50 kr.
- 1500 dvanajstotice damastovih namiznih garnitur, z ušitimi cveticami, obstoječe iz jednega prta in 12 brisalk, — samo 2 gld. 85 kr.; neobhodno za vsako hišo in čudovito ceno.
- 2000 dvanajstotice turških otirač, zarobljenih, posamič zloženih, z rudečimi obroki in dolgimi resami, najfinejše pikiranih, prekrasnih, — po 3 gld. 75 kr. dvanajstotica.
- 2000 velikih ženskih ogrinjal iz najfinejše Berolinske volne, z dolgimi resami, različno krasno in moderno barvana: škotsko, turško, bela, siva, drapp, križasta, črna, rudeča, rujava, itd., — po 1 gld. 20 kr.; dvanajstotica za 12 gld. 50 kr.
- 400 popotnih plaidov, jako veliki in debeli, iz najtežjega in najboljšega sukna tkani v elegantnih angleških vzorcih: rujavi, sivi, melirani, s težkimi dolgimi resami; ti plaidi se dade zaradi svoje neznanse velikosti in širokosti rabiti za **obleke, popotno ogrinjalo, posteljno odejo in ženske shawle** ter se dasti še po 20 letnej rabi iz njih napraviti **dve celi elegantni obleki** in s katerimi se dajo prirediti ogrtači, deževni plašči, paletoti. I. baža prej po 15 gld., zdaj le 5 gld. 85 kr., II. paža prej po 12 gld., zdaj samo po 4 gld. 85 kr.
- 300 zavojev domačega platna, 30 vatlov, najboljši, najteži in terpežnejši tovarniški izdelek za domačo rabo, — po 5 gld. 50 kr.
- Cena bombažu vidno poskakuje, platno bo v kratkem imelo podvojeno ceno; zatorej naj si ga vsaki nujno naroči.
- 500 svilnatih koltrov iz najtežje Lyonske chappe-svile, belo, rudeče in žolto črtani, — po 4 gld.; čudovito ceno.
- 320 svilnatih robcev iz teške Lyonske svile v vseh barvah, vsak kos v drugej barvi. Ti robci se lahko rabijo kot ovratni robci. Dvanajstotica velja samo 3 gld. 50 kr.
- 650 garnitur iz gobelina, obstoječe iz dveh finih posteljnih pregrinjal in miznega prta z baržunastimi čopi, v raznih barvah krasno izdelano, ter velja garnitura, to je vsi trije kosi vkupe, samo 7 gld. 50 kr.
- 5000 dvanajstotice rjuh brez šiva, iz dobrega, težkega platna, tudi za največje postelje; — po 1 gld. 35 kr.; dvanajstotica za 15 gld.
- Vsaki kupec, ki dá skupiti ob jednom najmanje 15 gld., dobi nagrado, torej **gratis** švicarsko uro iz francoskega zlatega bronca z dolgo verižico; za pravilni tek se jamči 2 leti.
- Naročila v gotovini (s poštnimi nakaznicami ali pa tudi povzetji) naj se pošiljajo z naslovom:
Erbschafts-Verwaltung Rabinowicz,
Wien, II., Schiffamtsgasse Nr. 20.

Ravnokar je izšlo:

Tisoč in ena noč.

28 snop., 20 kr.

Narodna biblioteka,

8 in 9 snop., 30 kr., Turgenjev: Nesrečnica.

Koledar in kažipot po Trstu
za leto 1884, 80 kr. — Po pošti 5 kr. več.

(80)

J. Giontini v Ljubljani.

Dr. IVAN TAVČAR

odpri je

(54—6)

advokatsko pisarno

v Ljubljani,

Gospoke ulice šte. 12,

tik Knežjega dvora.

Zoper jetiko!

Radgostski

univerzalni čaj

in
rožnovski maho-rastlinski celtilčki,

priporočajo se posebno

za vse, tudi za zastarane bolezni na pljučah, za srčne, prsne in vratne bolečine, posebno za sušico, želodčno slabost, za splošno slabost čutnic in začenjajočo se pljučnico!

Veliko število priznanskih pisem razpolagajo se v prepričanje.

Bl. g. lekarnarju J. Seichertu v Rožnovi.

Ker imam mnogo oseb, katere so kronično na pljučah bolne, Vas prosim, da mi s poštnim povzetjem pošljete en zavitek izkušnega radgostskega pljučno-prsnega čaja, kateri mi je bil zelo priporočen in ga hočem tudi zdaj sam poskusiti pri svojih bolnikih.

S poštovanjem se priporoča

Dr. Josip Šipek,

c. kr. policijsko-okrajni zdravnik v pokoji.
V Svitavi, dne 20. decembra 1877.

Gospodu lekarnarju J. Seichertu v Rožnovi poleg Radgosta.

Mene je bolezen v želodci tako mučila, da sem malo ne zdvojil. Niti svetlje zdravniški niti mazila in balzami mi niso pomogli. Izgubil sem vso nađejo, da še kdaj ozdravim. Kar začnem upotrebljati radgostski univerzalni čaj, in o čudesa! vsak dan sem bil boljši, in zdaj upam, da v kratkem popolnem okrevam. Slavni Radgost nosi v svojem naročju najzdravilnejših rastlin. Blagovolite mi dakle s poštnim povzetjem poslati tudi za mojega za jetiko hirajočega prijatelja dva zavitka radgostskega čaja in 3 škatljice mahorastlinskih celtilčkov.

S poštovanjem se beleži

10

J. Donat,
učitelj.

V Stanovici (na Češkem) 17. dec. 1877.

Gospodu lekarnarju J. Seichertu v Rožnovi.

Priporočilo svojega sorodnika slušajoč, Vas prosim, da mi s poštnim povzetjem pošljete 2 zavitka slavnega radgostskega univerzalnega čaja.

Fran Rosspali, gozdar.

V Zagrebu na Hrvatskem dne 3. sept. 1877.

Od tega po zdravniške razložbi in predpisih pripravljene čaj, velja za 14dnevno rabo pripravljene paket z nakazom o rabi 1 gld. av. v. Jedna originalna škatlja Rožnovskih maho-rastlinskih celtilčkov 50 kr. Za kolek in zavijanje pa 10 kr. posébe.

Radgostski univerzalni čaj in Rožnovski maho-rastlinski celtilčki dobivajo se vedno le v lekarni J. Seichertu v Rožnovi (na Moravskem), in razpošiljajo se naročila na vse strani proti poštnemu povzetju.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo tudi zaloge sledeči lekarji: W. Mayr v Ljubljani, W. König v Mariboru, S. Mittelbach in J. Cejbek v Zagrebu, Barmherzige Brüder in A. Nedved v Gradi, A. Marek in J. Kupferschmied v Celji, O. Russheim v Lipnici, Carl Grabacher v Murau, J. Illing v Rottemanu, W. Thurnwald v Celovci.

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih prodajalnicah materialnega blaga.

Doktor Horstova jedino prava voda za oči, prirejena natanko po starem rodbinskem receptu tega svetovno slavnega zdravnika za oči, pripravna je za okrepitje in vzdržanje vida v vsakej starosti; v kratkem ozdravi ne da bi bolnika motila v njegovem poklicu, frišni ali stari prisad na očeh, pege na rožnici in kašo ter odpravi sitno solzenje.

Izvirna steklenica z navodom za rabo velja 70 kr., za kolek in zavoj 10 kr. več.

Prava se dobi **samo naravnost** iz lekarne v kopelišču Rožnavi.

Rožnovski cvet za živce, hitro in trajno ozdravlja putiko, trganje po udih in vsake vrste slabost v živcih in kitah, Izvirna sklenica 70 kr. av. v., za kolek in zavoj 10 kr. več. Pravi se dobi **samo naravnost** iz lekarne v Rožnavi (Moravska). (693—11)

3000

2 (788—12)

ostankov prepróg

(po 10—12 metrov) pošilja po poštnem povzetju — ostanek po 3 gld. 80 kr.

L. Storch, tovarnik v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zameniti.

Zdatno znižane cene.

Kava

neposredno iz Hamburga

razpošilja kakor znano v izvrstni kvaliteti

Karol Fr. Burghardt, Hamburg,

v žakljih po 4¹/₂ kg. netto, poštnine prosto z zavikom vred nemudoma po poštnem povzetju.

	5 kg. av. v. gld.
Mocca, pristno arabska, plemenita	6.30
Menado, izvrstnega okusa	5.40
Peri-Ceylon, jako fina in mila	5.40
Melange (zmes), posebno priporočati	5.30
Ceylon Plantation, jako slastna	5.—
Java, zlatorumena, jako fina	4.70
Cuba, modrozelená, briljantna	4.70
Afrik. Mocca, fina in zdatna	3.90
Santos, fina in močna	3.55
Rio, okusna	3.25
Čaj v izvrstnej izberi, 1/2 kile od av. v. gld. 1.—	
(318—29)	do gld. 6.—

Nesrečna katastrofa v Casamicciola.

dne 28. julija je bil švicarski fabrikant ur Ivan Demus iz Chaux de Fonds

na otoku Ischia zasut

in se je ondu v 41. letu svoje dobe zadušil. Kljub vsemu poizvedovanju postavljenega kuratorja Giacoma Bulatti v Neapolji se neso našli niti sorodniki, niti pravni dediči, vsled tega je vse premoženje pripadlo državi. Pošiljatev, imejoča v sebi 2463 pristnih švicarskih ur in zlatega kinča, ki je bila via Dunaj namenjena v iztok, pridržal je spediter Fr. Rauvauxfils v 7. dan avgusta, ter v 15. dan oktobra izročil podpisane trgovini z urami in zlatim kinčem, naročivši, da naj se vse blago, samo da se pokrije carina in in voznina, tedaj **skoro zastonj** odda, ter se kuratorju omogoči izvesti zapuščinski račun. Vse ure so repasirane in na minuto regulovane in je samo graviranje pokrovov in način pristnih zlatih kinčev toliko stal, kolikor se zdaj za vse zahteva.

350 žepnih ur na valjček iz najfinejšega francoskega double-zlata, ali pa z dobro posrebljenim nikljevim pokrovom, najfinejše gravirane in giljoširane, z dobro pozlačeno verižico, zlati facon, fino na minuto repasirane. Vse vkup samo **gld. 4.95**; taiste iz pravega 13lotnega srebra, po c. kr. uradu puncirane, težko pozlačene, samo **gld. 6.60**. Iste ure na valjček iz pravega 14 karatnega zlata, puncirane, prej **gld. 45**, zdaj za slepo ceno samih **gld. 17**.

250 ur na sidro iz najfinejšega francoskega double-zlata ali pa z dobro posrebljenim nikljevim pokrovom, fino gravirane in giljoširane, na 15 pristnih rubinih tekoče, s preciznim kolesiščem, kazalcem za sekunde in krasno verižico, fino repasirane, samo **gld. 7**. Iste ure na sidro iz pravega 13 lotnega srebra, puncirane in pozlačene, samo **gl. 11.50**.

200 Washingtonskih remontoir-ur iz dobro posrebljenega niklja ali double-zlata, navijočih se brez ključka, z mehaničnim premikanjem kazalcev, fino na sekundo regulovane, s preciznim kolesiščem, najboljša ura na svetu, cena s krasno verižico samo **gld. 8.50**.

180 srebrnih remontoir-ur iz dobrega 13lotnega srebra, puncirane, navijajočih se brez ključka, z mehaničnim premikanjem kazalcev, plošnatim steklom, emajliranim kazališčem in sekundnim kazalcem, na minuto regulovane, izvrstna ura. Prejšnja cena **gld. 25**, zdaj za slepo ceno **gld. 13.50**.

Za pravilni tek se jamči 5 let.

217 pravih zlatih prstanov s ponarejenimi briljanti, v vseh velikostih, pristno 6kar. zlato, po c. kr. uradu puncirano, v finem baržunastem zabojčku, par samo po **gld. 3.75**.

184 parov briljantnih uhanov ali bunčic v pristnem 6kar. zlatem okviru, po c. kr. uradu punciranem, s krasnimi biseri, v finem baržunastem zabojčku, par samo **gld. 3.75**.

222 parov uhanov iz pravega 6 karatnega zlata, punciranega po c. kr. uradu, s pristnimi korali in z zabojčkom, par samo **gld. 1.50**.

164 medaljonov iz francoskega double-zlata, z umetnimi biseri, samo **gld. 2.50**.

150 butičarce za naprsje ali ovratnike iz pravega 6kar. zlata, punciranega po c. kr. uradu, s krasnimi ponarejenimi biseri, z zabojčkom vred samo po **gld. 1.80**.

250 gumbic za srajce iz pravega 6kar. zlata, punciranega po c. kr. uradu, s čudovito lepo ponarejenimi biseri, po **gld. 1.80**.

Vsi kinči so tako krasno brušeni in imajo tako lep blesk, da se z njimi lahko prihrani vsak pristen kinč, ki stane toliko novcev.

Naročila po pošti ali telegrafu, ki se izvršujejo samo po poštnem povzetju ali s pridejane vsoto, naj se pošiljajo na (52—2)

Schweizer-Uhren und Goldwaaren-
Commissionshaus

WIEN, Leopoldstadt, Schiffamtsgasse 20.